

schoolbrede start

schoolbrede start

inleiding

De Grote Rekendag gaat dit jaar over meten met en aan het lijf. De schoolbrede start van de Grote Rekendag is bedoeld om de kinderen snel in deze sfeer te brengen. Kinderen meten dagelijks aan hun lijf, bijvoorbeeld wanneer een broek niet meer past, of schoenen te klein worden. En als het haar te lang is, brengen ze een bezoek aan de kapper en als ze hun nagels gaan bijten, is het tijd om de nagels te knippen. Als kinderen griep hebben, nemen we de temperatuur op en in Sesamstraat wordt hierop ingespeeld wanneer Ernie in zijn rol als huisarts in opleiding zijn zieke vriendje Bert onderzoekt. Als we kijken naar de manier waarop we ons voortbewegen, doen zich ook situaties voor waarbij het meten aan het lijf om de hoek komt kijken. En dat geldt niet alleen voor het aanschaffen van een nieuwe kinderfiets, omdat de oude te klein is geworden. Als kinderen tussen de tentstokken, slaapzakken en toilettassen een plekje op de achterbank van de auto hebben weten te bemachtigen om af te reizen naar de vakantiebestemming, is hier vaak een worsteling van passen en meten aan vooraf gegaan. Het zijn vooral de ritten naar vakantieoordens waarbij de beschikbare ruimte in de auto vrijwel volledig wordt benut. Over het algemeen reizen we namelijk vrij comfortabel met onze vierwieler, zelfs tijdens de spitsuren. Dat is in het openbaar vervoer soms wel anders. Daar loop je de kans dat het behoorlijk proppen kan worden tijdens de ochtend- of avondspits.

Vanuit de gedachte dat we de auto als vervoermiddel eigenlijk best wat efficiënter ingezet kan worden, vragen we ons af of de auto als maat voor de grootte van een groep mensen kunnen hanteren.

De Grote Rekendag start dit jaar daarom met de vraag of de auto van de directeur een maat is voor het team van leerkrachten; hoeveel leerkrachten passen er in de auto van de directeur? Zou het hele team er in passen?

Het onderzoeken hoeveel inzittenden er maximaal passen in de auto van de directeur vormt de schoolbrede start van de Grote Rekendag. Het is de bedoeling dat kinderen vooraf bedenken hoeveel leerkrachten er in passen. Vervolgens wordt tijdens de schoolbrede start de proef op de som genomen: de leerkrachten nemen één voor één plaats in de auto van de directeur, net zo lang tot er niemand meer in past en de vraag feitelijk beantwoord is. Daarna laten de groepen ook zien wat hun eigen maat is. Dat kan op allerlei manieren, bijvoorbeeld:

- de leerlingen houden een doek of kleed boven het hoofd,
- alle leerlingen van een groep nemen plaats in een speelobject op het schoolplein,
- alle leerlingen van een groep bezetten precies een bankje op het schoolplein.

voorbereiding

Enkele dagen voor de Grote Rekendag bespreekt de leerkracht met de leerlingen de start van de dag. Hij of zij vertelt dat er dan twee dingen gebeuren. De leraren gaan samen in de auto van de directeur en de leerlingen gaan zelf op, onder of in een ander object. De leerkracht bespreekt hoeveel leraren de kinderen denken dat in de auto kunnen plaatsnemen en gaat daarbij vooral in op de ingebrachte argumenten. In de midden- en bovenbouw kan daarbij naar een filmpje op YouTube gekeken worden, dat laat zien hoeveel mensen er in een Smart passen. U vindt een link naar dit filmpje op de site van de Grote Rekendag.

De leerlingen beredeneren vervolgens hoeveel leerkrachten er in de auto zouden passen en onderbouwen hun schatting. Bijvoorbeeld door de Smart te vergelijken met de auto van de directeur of door te redeneren hoeveel leerkrachten er voorin passen, op de achterbank en in de laadruimte. Uiteindelijk neemt de klas stelling of het team in

de auto van de directeur past dan wel hoeveel leerkrachten er in de auto plaats zouden kunnen nemen. Het maken van een schatting kan overigens ook vooraf als huiswerk aan de kinderen worden meegegeven.

Ook wordt in de voorbereiding nagedacht over hoe de groep zichzelf de maat kan nemen. Vooral in de onderbouw zal deze vraag voor kinderen heel open zijn. Het is daarom goed wat suggesties te doen en eventueel in het eigen lokaal te oefenen.

schoolbrede start

De auto van de directeur wordt naar een centrale plek van het schoolplein gereden, zodat de kinderen en wellicht ook de ouders er ruim om heen kunnen staan. De leerlingen zullen zichzelf afvragen of hun schatting een goede geweest is.

De leerlingen bepalen namelijk de volgorde waarin de leerkrachten de auto gaan betreden. En wel als volgt: de groep leerlingen die het hardst applaudisseert of stamp met de voeten, mag hun juf of meester voordragen! Op deze manier wordt het enthousiasme van de kinderen ingezet als denkbeeldige applausmeter om de volgorde van toetreden te bepalen. Verder tellen de leerlingen natuurlijk luidkeels mee, telkens wanneer er een leerkracht zich in de auto wurmt.

Nadat de leraren in de auto hebben plaatsgenomen, tonen de groepen hun eigen maat. Ze voeren dan uit wat er tijdens de dagen ervoor is uitgedacht en (eventueel) uitgeprobeerd.

materiaal

Voor de start van de Grote Rekendag is een auto nodig en een enthousiast team van leerkrachten dat voor een keertje wel op elkaars lip wil zitten.

Verder zijn er eventueel attributen nodig die de groepen gebruiken om hun maat te laten zien.

start

Een bekende stads- of streekgenoot of een bekende Nederlander of Vlaming opent de Grote Rekendag. Hij of zij begint daarbij bij het vullen van de auto. Hij of zij kiest daartoe telkens een leerkracht aan de hand van de klas die het hardst applaudisseert of stamp met de voeten. De leerkracht wordt met enig ceremonieel naar de auto geleid en nadat deze een plekje heeft weten te bemachtigen, wordt aan de klassen gevraagd aan te geven wie de volgende leerkracht is.

Wanneer er niemand meer in de auto past of het hele team zich wonder boven wonder in de auto heeft gemanoeuvreerd, worden een paar mooie foto's van de efficiënt gevulde auto gemaakt. De klas of klassen die het juiste antwoord hadden voorspeld of hier

het dichtst bij in de buurt kwamen, vragen in een ultieme juichkreet tot slot het uiterste van de applausmeter.

Vervolgens verlaten de leraren de auto en laten op het schoolplein met hun eigen groep zien wat de maat is.

Wanneer het niet mogelijk is om een bekende Nederlander of Vlaming de Grote Rekendag te laten openen, of wanneer uw school hier niet voor kiest, kan de directeur deze rol uiteraard ook vervullen.

tip

Maak van de schoolbrede start van de Grote Rekendag foto's of video-opnames. Daarvoor kan het best een hoge positie gekozen worden, zoals het dak van de school.

alternatief

Wanneer het niet mogelijk is om tijdens de schoolbrede start een auto in te zetten, kan in de meer landelijke regio's als alternatief een veewagen of grondwagen worden gebruikt. De vraag is nu: hoeveel leerkrachten passen er in de vee- of grondwagen? Of: past heel groep acht of misschien wel de hele bovenbouw in de vee- of grondwagen?

Het kan zijn dat een dergelijke opening u iets te spectaculair is, of u het gevoel heeft dat het minder goed bij uw school past. In dat geval kunt u de schoolbrede start natuurlijk zo aanpassen, dat het meer aansluit bij uw wensen of de wensen van het team. U kunt als alternatief kiezen om alleen de groepen de maat te nemen, zoals bijvoorbeeld:

- Start vooraf in de klas met de vraag: hoe groot is de klas, of welke klas is het grootst? Leerlingen kunnen zich dan afvragen wat je daar überhaupt onder verstaat en hoe je dat vervolgens zou kunnen meten. Op het schoolplein kunnen de kinderen zich vervolgens in spiraalvorm of in groter wordende cirkels om hun juf of meester wentelen. Met stoepkrijt wordt de omtrek van de klas op het schoolplein vastgelegd; het aantal voetstappen dat in de diameter past, is dan een maat voor de grootte van de klas.
- Start vooraf in de klas met de vraag: hoe lang is de klas, of welke klas is het langst? Deze activiteit is in het programma van de Grote Rekendag als activiteit voor groep 1/2 beschreven.

Op het schoolplein kunnen de kinderen vervolgens met gestrekte armen een lint vormen. De klas met het langste lint is de langste klas. Houdt er hierbij rekening mee dat

een dergelijk lint al snel zo'n vijftig meter lang kan worden!

De kleuters maken overigens ook een redelijke kans de langste of grootste klas te zijn, wanneer het aantal kleuters uit een groep het aantal kinderen uit bijvoorbeeld een bovenbouw groep overtreft.

- Start vooraf in de klas met de vraag: wat zou een maat van de groep kunnen zijn? Is de zandbak een maat voor de groep? Of is die te groot of te klein? Kan de hele klas zich onder een doek verbergen of er juist op zitten? Welke afmetingen heeft zo'n doek dan? Past de hele klas in of op een speeltoestel? De zandbak, een doek of het speeltoestel is dan een maat voor de groep.